

МОЛДОВА

МАРЕ

**Să stați strajă la hotare,
Să păziți acest pământ!**

Nr. 2 Marti, 12 februarie 2008 ● Publicație independentă în limbile moldovenească și rusă ● ISSN 1857-3398 ● Prețul 1 leu

Время собирать камни

Вот уже скоро два десятилетия, как воз с объединением обоих берегов Днестра и ныне там. Полчища зарубежных специалистов, тыся вариантов-головоломок для преодоления кризиса, но, пока что, увя. Поистине гениальна молдавская народная поговорка о том, что если один дурак кинет в воду камень, то неизвестно, смогут ли десять умников его достать. А камень-дробитель целостности Молдовы накидано за эти годы ой как много! Сначала, с ехидными подсказками из-за бугра, полетели в Днестр камни, доказывающие, что, мол, латиница лучше кириллицы. Латиница, которая (даже оптически!) уступает кириллице... Старый, усталый, напичканный всякого рода "хвостиками" и "шапочками" алфавит!.. Полетели, значит, эти камни, и едва они успели осесть на дно бедного Днестра, как вдруг, с центральной площади Кишинева, вслед за ними – другие камни: "Чемодан, вокзал, Россия!". Маразм, какого разве что в средневековье, можно было встретить! В средневековье, когда государства, в основном, строились по этническому принципу. И то не везде. В современной Молдове, например, с момента ее основания, бок о бок жили представители множества национальностей. Жили в дружбе и согласии. И когда над страной ступали черные тучи чужого нашествия, так в молдавской армии, в частности армии Великого Штефана, были представители далеко не одной национальности. И вот вам: в конце двадцатого века, с легкой подачи бездарных убийц Чаушеску (о, это отдельная тема, тема, которой бояться все нынешние представители соседнего государства – без суда, без следствия, без элементарного права на защиту, в День Рождения

Христова, и, самое главное – под вопль и лай демократических лозунгов...) – "Чемодан, вокзал, Россия!" Этот стыд долго еще будет краснеть на лице православной Молдовы. И, ввиду того, что вместе с нами живут не только русские люди, слава Богу, что мы не одичали и не опустили тогда, до криков типа "Чемодан, вокзал, Киев", "Чемодан, вокзал, Анкара" и т.д.

Кстати, насчет Анкары. Убежден: наступит время и за организацию "похода на гагаузию" Мирчу Друка, тогдашнего премьер-министра Молдовы, привлекут к уголовной ответственности. Заочно, за разжигание межнациональной розни. Да разве только в Друке дело? Сколько их сейчас, этих устаревших пройдох, прячущих свое фашистское прошлое, тайком приходят в пенсионные фонды, дабы получить наши с вами деньги за то, что у них, видите ли, их "особые заслуги перед Отечеством"?

Извините нас братья и сестры из Приднестровья, низкий поклон Вам, наивосветлейший народ Гагаузии! Собираем сегодня, по одному, камни своих глупых деяний, терпим жгучую слезу и, ей Богу, похожи мы все на упавшего странника из гениальной картины Рембранта "Возвращение блудного сына"...

Михаил Гарбуз,
лидер движения "Патриоты Молдовы"

Быть Молдове

"За 650-летнюю историю своей государственности, Молдова познала свои взлеты и падения. Было немало трагических моментов, когда под угрозой находилось само существование Молдавского государства. Но каждый раз находились мужественные сыны и дочери народа, которые, не щадя своей жизни, вставали на защиту государства. В этих целях они собирали и объединяли все лучшее, что есть в народе, опирались на мудрость, смелость, патриотизм и неиссякаемый природный оптимизм молдаван и других, совместно живущих в нашем крае народов. Они искали и

находили поддержку и помощь со стороны соседних прогрессивных народов и в конце концов добивались возрождения и развития государства, сохранения молдаван как нации, сохранения и развития родного языка, культуры, традиции, образа жизни. Как завещали нам великие предки. Так будет всегда! Республика Молдова была, есть и будет!"

Иван Калинин
1 сентября 2007г.
(Из книги "Годы борьбы и созидания. Республика Молдова была, есть и будет!" Кишинев, 2007 год)

История румын, или "Майн кампф" в румынском варианте

После 1990 года правители Румынии в рамках заявленной "политики специальных отношений с Республикой Молдова" разработали тайный план, именуемый "Программой объединения" и содержащий комплекс политико-идеологических мероприятий в сочетании с разведывательно-подрывными акциями, нацеленными на разрушение основ молдавской государственности, вплоть до полной ее ликвидации путем румынизации (колониализации) и присоединения в качестве провинции (Бессарабии) к Румынии. Главное место в этом плане отводилось этнокультурной ассимиляции молдавской нации (духовная колонизация), превращению молдаван в "бессарабских румын".

На начальном этапе манкуртизации молдаван предусматривалась интеграция коренного населения в единый "румынский этнокультурный (спиритуальный) ареал", унификация систем народного образования двух стран путем навязывания молдавским

учебным заведениям румынских программ и учебников. Одновременно была развернута кампания по массовому привлечению молдавской молодежи (до 10 тысяч юношей и девушек в год) в учебные заведения Румынии (в основном на гуманитарные факультеты). Возвращаясь в республику после промывки мозгов в румынских вузах, молодые люди, как правило, становились резервистами румынской пятой колонии, пополняя ряды созданной ХДНП сети организаций - нечто похожее на прорумынские политические профсоюз: Организация выпускников румынских и европейских вузов, Ассоциация христианско-ортодоксальных медиков и фармацевтов, Организация румынских учителей христиан-демократов и т.д. Перечисленные организации проводили общереспубликанские конгрессы и конференции и, как видно из решений этих форумов, их участников мало волнуют социальные, профессиональные и иные

проблемы. Единственная и главная их задача - денационализация молдаван и присоединение Республики Молдова к Румынии. Промывка мозгов подрастающему поколению проводилась по всем каналам с использованием всех методов и средств. Пока выведенные насильно на улицы Кишинева дети кричали лозунги: "Хотим латинскую графику и румынский язык!", "Хотим историю румын!" - запрустские власти, по договоренности с прорумынскими элементами из числа местного чиновничьего госаппарата, уже отправляли в республику этшеломами румынскую идеологическую литературу. В Молдову забрасывались и учебники, в том числе по истории румын, которые внедрялись в наших школах без широкой огласки, без предварительного согласия родителей или общественности, т.е. без уведомления или учета мнения мажоритарного населения страны. Некоторое время спустя - так, для отвода глаз -

бухарестские учебники по истории были заменены "нашими", "отечественного" производства. Однако, как ни странно, к их составлению (опять-таки при поддержке из-за Прута) приложили нечистые руки самые заплывшие унионисты: Драгнев (отец и сын), Петренко, Варта и другие ренегаты рода "румын отовсюду", которые "подарили" подрастающему поколению "истории", в которых кишат те же монстры, вскормленные на берегах Дымбовицы: неприкрытая ксенофобия, панрумынизм, примитивный антимолдовизм.

Десятки ученых-историков, учителей, депутатов парламента, руководителей этнокультурных объединений и общественных организаций, представляющих широкий круг молдавской общественности, выражали свое возмущение по поводу румынского идеологического беспредела в нашей стране, неоднократно направляли открытые письма руководству страны, обстоятельно излагая в них идеологический вред научную

ЗАЯВЛЕНИЕ Инициативной группы Общественно-Политического Движения «Патриоты Молдовы»

В условиях возрастающей опасности для целостности Молдовы, непрекращающихся давлений, по словам Президента В. Воронина, «на хрупкую молдавскую государственность», идя навстречу обращениям, призывам значительной части общества, настоятельным требованиям неправительственных движений, мы, представители общественных организаций «Про Молдова», «Меляг Натал» - «Родной край», трудовых коллективов и деловых кругов, после многостороннего изучения и длительных консультаций, решили приступить к созданию общественно-политической формации, новой не только по названию, но и по идеологической ориентации, по своей гражданской миссии: «Патриоты Молдовы».

Исходя из конституционного положения: «Преданность стране священна», мы мобилируем и направим усилия, энергию и политическую волю на:

- укрепление молдавской государственности, консолидацию молдавского многонационального общества в свете концепции: «Республика Молдова - это единая и неделимая Родина всех ее граждан»;
- недопущение, в соответствии с Законом, денационализации подрастающих поколений, дегражданзации страны - действий финансируемых и дирижируемых извне, с целью разрушения основ Молдавского Государства;
- защиту национально-государственного достоинства, воспитание гордости гражданина Республики Молдова;
- всемерное утверждение исторических, этнических, политических и правовых основ, многовековых традиций самостоятельности Молдавского Государства;
- проведение политики развития на основе постоянной и уравновешенной корреляции принципов рыночной экономики с учетом интересов всего общества, кооперирования и сотрудничества с другими странами во взаимосвязи с интересами местных производителей, с целью эффективной защиты социально-уязвимых слоев населения, повышения жизненного уровня;
- восстановление территориальной целостности Республики Молдова, учитывая самые широкие демократические пожелания населения молдавских районов Левобережья Днестра, вплоть до уровня высших административно-политических структур, требования которых никоим образом не должны ущемлять суверенитет и целостность территории страны, ее статус единого полномочного представителя Молдавского Государства в международных отношениях;

- продолжение курса на европейскую интеграцию, учитывая, что предпосылки и условия для получения европейского мандата создаются здесь, в Молдавии;

- расширение и углубление всеми путями, на основе равноправия, взаимоуважения и взаимовыгодного сотрудничества, многовековых благотворных экономических, политических и научно-культурных связей с Российской Федерацией, как одно из условий стабильности многонационального молдавского общества, успешного экономического развития и территориальной целостности Республики Молдова;

- расширение равноправных отношений с румынским народом, политический класс которого проявит искреннее, всем понятное стремление уважать суверенитет и независимость - вообще государственность молдавского народа; уважал бы по-христиански цивилизованно историю Молдовы, право молдаван - нации с 700-летним историческим стажем на этническую идентичность, языковое самосознание;

- всемерную, по всем направлениям, законную защиту молдавской духовной территории, своей канонической верховной структуры - Митрополии Кишиневской и Всея Молдовы; разоблачение и недопущение любых попыток всяких зарубежных церковно-политических агентов в сутанах, из фарисейских структур, вмешиваться во внутренние дела Республики Молдова.

Цели и задачи Общественно-Политического Движения «Патриоты Молдовы», сформулированные в строгом соответствии с Конституцией Республики Молдова, с действующим Законодательством, свидетельствуют, что мы являемся открытыми к честному и заинтересованному сотрудничеству по последовательному и принципиальному осуществлению этих задач.

Обращаемся ко всем гражданам, ко всему молдавскому многонациональному обществу, ко всем тем, кто на вопрос: «Являешься патриотом Молдовы?» отвечает твердо и убежденно: «ДА!», быть с нами вместе, поставить рядом свое плечо во имя укрепления и возвращения достоинства нашему общему дому - Республике Молдова.

Инициативная группа Общественно - Политического Движения «ПАТРИОТЫ МОЛДОВЫ»

несостоятельность навязанных нам унионистами учебников по истории румын, протестуя против обольщения наших детей этим "Майн кампфом" в румынском варианте. Но что толку было от этих протестов, когда в государственном аппарате, особенно в системе народного образования республики, начиная с 90-х годов, на руководящих постах находились люди, которым были абсолютно безразличны интересы и духовные ценности большинства населения Молдовы. Более того, среди этих госчиновников было немало экстремистски настроенных унионистов, которые располагали существенной поддержкой уличных легионерских молодчиков, постоянно угрожали дестабилизацией обстановки в стране, дабы увековечить режим румынского тоталитаризма и эти силы по сей день правят бал в сфере идеологии, гуманитарных наук, в периодической печати, в учебных заведениях...

Румынская историография - детище бухарестской политической элиты, исторический цит, служащий для продвижения национал-шовинистической, унионистско-экспансивной политики по отношению к ближайшему восточному

соседу. Суть этой политики, а следовательно, и политико-идеологическая составляющая истории румын осталась неизменной со времен зарождения румынского государства. Таким образом, румынская историография является проповеднической канушей в Лету чудовищной идеологии тоталитарного прошлого.

Ничто отвергая известные всему миру исторические реалии (подтвержденные молдавскими летописями и историческими подлинниками соседних стран) законности образования и самостоятельного (без всяких румын) многовекового существования и развития молдавского этноса и государственности, румынские историки пытаются лишить наше государство исторической основы и поставить тем самым под сомнение правомочность существования современной Молдовы как самостоятельного государственного образования вне т.н. "Великой Румынии".

О каком историческом "национальном единстве" молдаван с румынами можно говорить, когда эти два соседних народа на протяжении всей своей истории, начиная с незапамятных времен, постоянно враждовали, не зная "передыха" от нескончаемых

междоусобных войн, никогда не имели ни одного заключенного мирного договора. Видимо, будучи верными этим историческим традициям "единства" двух наций, правители Румынии наотрез отказываются подписать Базовый межгосударственный договор с Республикой Молдова... Наряду с научной несостоятельностью, унионистские концепции румынской историографии противоречат также букве и духу Парижского мирного договора (1947 года) о нерушимости межгосударственных границ, установленной после второй мировой войны; подрывают принципы межгосударственных отношений, предусмотренные Хельсинкским заключительным актом (1975 года) в свете требований мирного сосуществования европейских государств.

Таким образом, история румын является снарядом крупного калибра, обладающим огромной разрушительной силой, который заложили унионисты с обоих берегов Прута под фундамент молдавской государственности. Введение истории румын в качестве обязательного

предмета в учебный процесс в нашей стране в насильственной форме, как это было осуществлено в 90-х гг. прошлого столетия, явилось идеологической агрессией соседнего государства против Республики Молдова, варварским насилием над обществом, пренебрежением общественным мнением большинства граждан нашей страны. Другими словами, кучка политизированных национал-радикалов из этнического меньшинства, пользуясь массивной моральной и материальной поддержкой метрополии, захватила и держит в заложниках весь многонациональный народ Молдовы, навязывая ему румынские правила и ересь.

Извините, но такой вид демократии в Румынском варианте нам не нужен.

Герасим Гидирим

Uniunea Europeană vrea Moldova doar la pachet cu Transnistria

Uniunea Europeană nu este interesată de primirea Republicii Moldova în rândurile sale fără Transnistria, pentru că la granițele sale ar apărea o enclavă pro-rusă puternică cu statut nedeterminat. Declarațiile îi aparțin expertului german Alexandr Rar, șeful programelor CSI și Rusia ale Consiliului german pentru relații externe. În Republica Moldova a fost creată recent o mișcare care și-a propus ca principal obiectiv separarea de Transnistria, pentru ca restul țării să adere în cel mai scurt timp posibil la Uniunea Europeană. Cu toate acestea, unii experți europeni sînt de părere că UE are motive serioase să submineze această inițiativă.

„Occidentalul nu va permite moldovenilor să se separe atât de simplu de Transnistria”, crede politologul german.

„Nu cred că Occidentalul i-ar plăcea ca în estul Europei să apară un astfel de stat”, a spus Alexandr Rar. Din acest motiv, „vor fi puse în mișcare instrumente puternice împotriva ideii separării Transnistriei de Moldova”.

Această poziție a UE față de Moldova a fost confirmată indirect de ministrul economiei și tehnologiei din Germania, Michael Glos, care în timpul recentei sale vizite oficiale în Republica Moldova, la întâlnirea cu premierul Vasile Tarlev, a declarat că țara sa „se pronunță pentru restabilirea cât mai rapid posibil a integrității teritoriale a Republicii Moldova”.

Cu cine se vrea unirea?!

Tot mai mulți ieșeni își fac cumpărăturile în Republica Moldova

Situație fără precedent în 2007: polițiștii de frontieră susțin că numărul ieșenilor care au plecat la cumpărături în Republica Moldova sau în Ucraina este mult mai mare decât în anii anteriori. Prețul produselor în aceste țări este mult mai mic, iar pentru că distanța până la primele localități din Republica Moldova sau din Ucraina este destul de mică, ieșenii consideră că merită făcut efortul unei deplasări pînă acolo. Conducerea Direcției Poliției de Frontieră (DPF) Iași a prezentat bilanțul activității pe anul 2007 din care se observă clar o creștere a traficului pe acest segment de frontieră.

„Creșterea valorilor de trafic s-a datorat, din care în primul rînd, numărului de cetățeni români care au trecut frontiera în Republica Moldova și Ucraina, creștere cu 374 la sută, avînd ca scop cumpărarea de produse agroalimentare pentru consum propriu determinat de diferențe, de prețuri existente”, a declarat recent comisarul-șef Dumitru Scutelnicu, directorul DPF Iași.

Odată cu intrarea în UE, a fost înregistrat și un amplu fenomen al migrației. Migrația în anul 2007 a fost determinată în principal de încercările cetățenilor din Republica Moldova de a ajunge ilegal în țări din vestul Europei. Trebuie menționat că în 2007, polițiștii de frontieră au avut o activitate destul de intensă atît în ceea ce privește prevenirea, cît și prinderea celor care traficau persoane sau migrații. Au fost descoperite nu mai puțin de 11 rețele de trafic de persoane cu 45 de traficanți și 85 de victime. Toate aceste victime erau exploatate sexual sau puse, să cerșeară. Cu toate că în 2007 au fost acordate recompense unui număr de peste 3.000 de polițiști, trebuie menționat că au fost și destui care au săvîșit abateri. Cel mai grav caz a fost înregistrat la Botoșani, acolo unde șapte polițiști făceau parte dintr-o rețea de trafic de țigări.

Dosarul de care fug toți avocații din Iași

„Am insistat în Baroul Iași pentru ca un avocat să ne reprezinte și nici unul nu a vrut să facă acest lucru. Vom merge într-o altă localitate cu scopul de a găsi un avocat pentru a asigura asistența juridică și solicităm un nou termen de judecată”, a spus reprezentantul asociației în fața instanței de judecată. Judecătorii au acordat un nou termen de judecată pe data de 27 februarie. Interesele din acest dosar sînt deosebit de mari, înființarea unei asemenea comunități care susține unirea Republicii Moldova cu regiunea Moldovei din România fiind deosebit de riscantă. Inițial, această asociație a fost înființată printr-o decizie judecătorească din data de 12 ianuarie 2007, însă procurorii s-au sesizat și după ce au reușit să obțină o soluție de anulare a acelei decizii, membrii asociației încearcă din nou să înființeze această asociație prin schimbarea sediului inițial. Cu toate că nimic nu pare în neregulă prin înființarea unei simple asociații care anunță că promovează doar ideile culturale ale regiunii Moldova din România și ale Republicii Moldova, judecătorii nu au făcut decât să inventeze o nouă etnie, și anume cea moldovenească. Trăsnaia cu inventarea etniei moldovenești

„Russo-româno oblico morale”

a pus pe jar ambele țări, respectiv România și Republica Moldova. Asta mai ales în condițiile în care președintele Republicii Moldova, Vladimir Voronin, a declarat în mod public că Bucureștii discriminează etnia moldovenilor din România, care numără peste zece milioane de oameni. Astfel, prin înființarea acestei comunități, s-a ajuns chiar la discuții în sensul unirii regiunii Moldova din România cu Republica Moldova. De la inventarea acestei etnii, a moldovenilor din România, a pornit tot scandalul. Este de înțeles că nici un avocat din Baroul Iași nu dorește să-i reprezinte pe membrii asociației pentru că ceea ce vor să facă ei este aproape de necrezut. Toți locuitorii din regiunea Moldovei ar trebui să se considere etnici în România!

Românii iar trec Prutul? IAR „UNIRE”?!?

Un înțelept cînda a spus: „Nimic nu e nou sub soare”. Nu știm în ce măsură această expresie, devenită maximă, corespunde adevărului, însă dacă ne referim la clasa politică bucureșteană sub aspectul atitudinii ei față de statul moldovenesc și, în general, față de moldoveni și de tot ce este moldovenesc, imediat vom exclama și noi: „Da, nimic nu e nou sub soarele pretutinderii românești!”

Intoleranța față de ființa de neam a moldovenilor, se pare, e dizolvată de acum în hemoglobina ideologilor români, care au dat lumii o perlă a anomaliilor gândirii național-șovine exprimată prin formula „român de pretutinderii”. Adică, „român de peste tot locul” (de pe pămînt, de sub pămînt, și la suprafața și din fundul Oceaniei, din Cosmos). Prin urmare, sînt nebuni toți acei oameni care ar crede că românii fără frontiere, nelimitați în spațiul universal, ar putea avea mejeși (de la cuvîntul „meja” — hat, limită, graniță). Și încă mejeși neromâni!

Prin anii '90 ai veacului trecut, un mastodont de mare calibrul al ideologiei unioniste, agent de influență al serviciilor secrete românești, Adrian Păunescu, cunoscut poet la curtea dictatorului Nicolae Ceaușescu (dar nu mai puțin cunoscut și ca nănaș de botex în apele românismului al lui Mircea Snegur la Slănic -Moldova), venea, de rînd cu altă lume pretutinderii, spre Chișinău să facă „unire”. Ajuns la punctul de trecere „Ungheni”, la propunerea grănicerilor de a prezenta documentele la control, numitul mareșor a sărit din loc, parcă fript la fund cu jărătic, năpustindu-se asupra militarilor în serviciu cu aceste cuvinte: „De care control, de care frontieră vorbiți, bă idioților! Vin să fac unirea, după aia imediat mă întorc la voi ca să

ascunși sub denumirea Asociația Refugiaților din Basarabia, Bucovina de Nord și Ținutul Herța, județul Bacău, uită o istorie de peste 600 de ani a Moldovei, nu vor să audă că a existat un asemenea stat - Țara Moldovei, că acest stat și-a scris anelele nu numai pe frunzele codrului, dar și în cronicile, vrednice de mare atenție și respect. Unde era Moscova atunci și unde erau comuniștii, cînd se forma statul moldovenesc, poporul moldovenesc, limba moldovenească?!

Aberațiile scribilor din dosul acestei asociații sînt răsturnate de argumentele unor savanți români contemporani. Colegii noștri din România ne-au dăruit un volum solid, apărut în colecția „Opere fundamentale” a Fundației Naționale

vă spînzur de primul stîlp, aici, la frontiera noastră!” Cuvintele „frontiera noastră” poetul mareșor (pe atunci mai era și deputat în Parlamentul României) le-a rostit cu o greață de parcă ar fi scuiptat o broască ce-i intrase pe neașteptate în gură...

De unde atîta fandoseală șovino-expansionistă, aroganță și totală neglijență față de aspirațiile naționale ale unui popor mejeș căruia i se mai spune că ar fi și frate românilor?

Cauza atitudinii scuiptoare în suflet a „fraților” noștri față de moldoveni rezidă în noi înșine, în cumințenia și răbdarea noastră proverbială. N-ar fi rău ca uneori să ne amintim și de morala din fábula lui Ivan Krilov „Bucătarul și motanul” în relațiile cu pretutinderii cu obraz de tureată. În această privință ni se par apostolicecuvintele lui Radu Vasile, fost prim-ministru al României, care

a spus: „Românul, ca orice ființă slabă și complexată, aruncă cu piatra numai în acei oameni din partea cărora știe că nu se poate aștepta la represiuni”.

E un adevăr curat. Să ne amintim de anii 1917-1918. Republica Democratică Moldovenească, proclamată la 2 decembrie 1917, abia vîzînd lumina zilei de sub ruinele imperiului țarist, cu stătalitatea neîntîrîtă, neprotejată de nimeni pe plan extern, devine o pradă ușoară pentru oligarhia politică bucureșteană, „slabă și complexată”, dar foarte poficioasă de noi pămînturi pseudoromânești. Știind bine că de nicăieri nu se poate aștepta la represiuni, ea sloboade pe rînd cele două armate ocupaționiste în spațiul pruto-nistrean și stătalitatea moldovenească parcă nici n-ar fi existat.

Anii '90 ai veacului XX. Oligarhiei expansioniste românești iarăși i-a cîntat cucul din față. Pîndînd mentalul cînd Repub-

lica Moldova se desprinsese de omnipotentul imperiu din Răsărit, cînd țara noastră, ca și la 1917-1918, semăna mai mult cu o casă părăsită și burdușită de duhuri necurate, ea nu ratează nici această șansă istorică pentru a arunca din nou cu pietriul în moldoveni. Aceleași poftexagerate, aceleași scopuri expansioniste, numai că de data aceasta sînt realizate sub alt înveliș, aplicîndu-se alte metode.

Dacă în 1918 strategia colonizatorilor se sprijinea pe forța militară și a Siguranței, folosind-o fătîș și brutal pentru a înăbuși orice suflare moldovenească, apoi în contextul noilor realități europene, autoritățile și serviciile secrete bucureștene, în aranjarea relațiilor „speciale” cu statul nostru, au preferat activitățile „subterane” diversioniste, jocurile politice sofisticate și „spiritismul” pretutinderii românești, urmîrînd în fond același scop: decapitarea

spirituală a neamului moldovenilor, ruinarea stătalității noastre și, în cele din urmă, alipirea teritoriului Republicii Moldova în calitate de provincie colonizată la România.

Metodele conspirative, tîlhărești de luptă contra Republicii Moldova îi permit României să-și păstreze fața „curată” în Comunitatea Europeană, deoarece toată forfota unionistă e trecută pe teritoriul țării noastre, „țarămumă” în aparență „rămînd la toate rece”.

Asta e toată razna între agresiunea de atunci și cea de acum.

Gherasim Ghidirim, membru al Comitetului organizatoric al Mișcării Social-Politice „Patrioții Moldovei”.

Să triumfe adevărul istoric

„De mirare că mai este om trăitor în tine, Moldovă!”

Ion Neculce Asociația Refugiaților din Basarabia, Bucovina de Nord și Ținutul Herța, Județul Bacău publică în Internet un comunicat de presă cu titlul „Moldova Mare? Da, dar în România!”

Domnii tovrășei refugiați vrăjmaș se mai tem ca nu cumva „Moldova Mare” a lui Ștefan cel Mare și Sfînt să reînvie, se tem de etnonimul „popor moldovean” și de glotonimul „limba moldovenească”. Conform acestor renegeți și transfigi, noțiunile date nu sînt decît „diversiuni pregătite în laboratoarele Moscovei și puse la cale de forțele comuniste din Chișinău împotriva românismului și României”. Indivizii

ascunși sub denumirea Asociația Refugiaților din Basarabia, Bucovina de Nord și Ținutul Herța, județul Bacău, uită o istorie de peste 600 de ani a Moldovei, nu vor să audă că a existat un asemenea stat - Țara Moldovei, că acest stat și-a scris anelele nu numai pe frunzele codrului, dar și în cronicile, vrednice de mare atenție și respect. Unde era Moscova atunci și unde erau comuniștii, cînd se forma statul moldovenesc, poporul moldovenesc, limba moldovenească?!

Aberațiile scribilor din dosul acestei asociații sînt răsturnate de argumentele unor savanți români contemporani. Colegii noștri din România ne-au dăruit un volum solid, apărut în colecția „Opere fundamentale” a Fundației Naționale

Andrei Hropotinschi

pentru Știință și Artă a Academiei Române (Coordonatorului colecției: acad. EUGEN SIMION), „MARI CRONICARI AI MOLDOVEI. GRIGORE URECHE, MIRON COSTIN, NICOLAE COSTIN. ION NECULCE” (Ediție, studiu introductiv, glossare, repertoriu istorico-literar de GABRIEL ȘTREMPEL), București, 2003, 1595 pagini!

În ciuda fobiei ce chiftește din comunicatul refugiaților din

țara lor de dor, din volum aflăm un detaliu edificator: la Iași, în 1852, Mihail Kogălniceanu publică „Letopisețele Țării Moldovei, vol.I-III. Tipografia Foaiei sătești. Imprimare cu caractere chirilice”. Pe atunci încă nu exista statul modern România. Același M.Kogălniceanu, în 1972, „a reeditat lucrarea cu caractere latine sub titlul: Cronicile României sau Letopisețele Moldovei și Valahiei, vol.I-III, București”. Odată cu apariția statului România, cu mutarea capitalei la București, s-a „mutat” și politica. Deci, a dispărut și grafiia chirilică, și denumirea lucrării a fost falsificată!

În studiul introductiv, Gabriel Ștrempele specifică: „Sute de ani cultura noastră de toate nuanțele a îmbrăcat o haină de imprumut. În limba slavonă ne-am spus rugăciunile, în limba slavonă ne-au fost transmise legile, limba slavonă ne-a luminat cu foarte puținele scrieri laice, în limba slavonă s-au redactat

tranzacțiile dintre oameni și s-au transmis poruncile stăpînirii și tot într-această limbă au fost consemnate întîmplările vremilor și ale curților voievodale mai bine de două veacuri, sau chiar trei veacuri, dacă admitem pierderea unor texte din vremea Mușatinilor; sau chiar anterioare lor; căci nu este posibil să nu fi existat însemnări istorice ale celor care au fondat Țara Moldovei, cum era obiceiul la curțile voievodale de peste tot. Că ele nu s-au păstrat nu este de mirare, dacă ne gîndim la cite amaruri și nevoi au trecut peste locuitorii acestor pămînturi.Vorba lui Neculce: „De mirare că mai este om trăitor în tine, Moldovă!”

Și dacă în România există peste 10 milioane de etnici moldoveni, și dacă acești moldoveni de la Unirea Principatelor încoace au fost nedreptățiți, de ce acum, în mileniul trei, să nu-și poată spune păsul, necazul, dureră.

La moldovenii din Republica Moldova refugiații noștri nu pot pretinde că ar face parte „din poporul român”. Moldova din stînga Prutului nu a participat la Unirea Principatelor din 1859, deoarece din 1812 era în componența Rusiei. 22 de ani de ocupație și domnie a regătenilor pe teritoriul de astăzi al Republicii Moldova nu constituie un argument pentru anexarea la România.

Dacă Moscova e atît de diversionistă pentru România, de ce guvernul României o face pe „Juju-șel țărcaț” pentru a obține niște facilități la gaze? Mai la urma urmei, de ce peste 40 de firme românești au relații economice cu Tiraspolul, de ce ani la rînd echipa „Șerif” de la Tiraspol a fost antrenată de românul Gabriel Balint?

Primează Interesul, tovrășeilor!

Primiți augurii, aducători de vești bune?

Interviu cu Nicolae Roșca, directorul Editurii PRESTAR

Scriitorul și publicistul de cursă lungă Nicolae Roșca a debutat pe paginile ziarului *Tinerimea Moldovei* de cînda sub bagheta lui Ion Iațenco și Alexei Ciubașenco, avîndu-i în calitate de colegi de amară piine gazetărească pe regretatul Nicolae Vieru, Victor Dumbrăveanu, Ion Minăscuț, Sergiu Manea (a plecat și el dintre albine), Haralambie Moraru, Valeriu Rogozenco, Ion Bătrînu, furtunosul Tudor Marin (fii tare, Tudore, luptă și mergi înainte!), Leo Botnaru, Victor Pavliuc, Voldemar Safulin (o bunătate de tîtar rus aproape moldovenizat) ș. a. Noi (Mihai Guzun, Ion Proca, Viorel Mihail, Iurie Balan, Nelu Șerbină, Vsevolod Ciornei, Anatol Barbei, Valeriu Butnaru, Iurie Vitiu, Vasile Năstase, Valeriu Turea și, dacă nu e cu supărăre, subsemnatul), care le-am luat încheștur locului prin anul 1980, pe atunci eram studenți la ziaristică și citeam *Tinerimea* din doască în doască. Nu știu cum se face, dar țin minte și acum chiar și pseudonimele cu care semna unora Nicolae Roșca: N. Doru și Dragoș Doina (ași observat patriotismul?). Doamne, cît de bine a fost pe timpul lui Leonid Ilici Brejnev: eram atît de tineri! Halaale! aproape pe degeaba, bănturică mai ieftină decît benzina de 3 (trei!) copeici pe litru, iar la restaurant *Beclul Vechi* le savuram printre pleoape pe Maria Drăgan și Valentina Cojocaru, acoperiate de neîntrecutul acordeonist Ion Neniță. Fost-am tineri ca frăguțele, dar ne-ombătîrîm mîndruțele...

Zice, astăzi, Nicolae: „Tinerimea Moldovei a fost patria mea spirituală”. Urcăapoi citeva etaje mai sus de la Casa Presei și poposește la revista *Femeia Moldovei* (Elena Jmerențeaia) și la săptămînalul *Învățămintul public* (Anton Grăjdieru). Ceva mai încoace face o escală ca director al Casei Scriitorilor. În perioada anilor 1997-2000 se află la București, unde este angajat la publicațiile *Zigzag* (Ion Cristoiu) și *Românul* (Nicolae Dan Fruntelată). Ce-i drept, a fost o dată, o singură dată în viață, și nepatriot al neamului: „N-am putut suporta atmosfera de acolo și am revenit la Chișinău”, unde a preluat timona săptămînalului *Moldovi* și *Patria tinărdă*. Din 2004 pînă prin aprilie 2005 a condus săptămînalul *Accente libere*.

Nu știu cum tu, dragă Nicolae, dar eu mă bucur cînd merg prin Chișinău și văd că se construiește o casă nouă, cînd cîntecul se lansează o carte, cînd aud că se mai deschide un post de radio etc. Încăamnă că la noi nu circula numai mîta și spermatozoizii, dar și unele idei. M-am bucurat și atunci cînd tu mi-ai spus, anul trecut, că intenționezi să încrepești o editură profilată pe lansarea unor cărți despre oamenii de merit ai acestui pămînt numit Moldova. Ai reușit cumva să-ți realizezi această ambiție editorială deloc ușoară?

- Parțial, da. Editura e pusă pe picioare și se numește Prestar. Avem pe șantier cinci cărți, dintre care una, cea despre fenomenul muzical *Mihail Dolgan*, a fost lansată în octombrie 2007. Acest volum face parte dintr-un proiect de al meu mai vechi, căruia i-aș spune, generic, AUGURII.

- Ce înseamnă asta? Fii bun

și descifrează, ca să nu rămîn întinericit.

- Asta înseamnă că se vor scrie și edita cărți despre moldovenii celebri din trecut și prezentul nostru comun, indiferent în ce domeniu ar fi activat și activează ei. Nu fac nici un secret că am luat drept model celebra colecție rusească ЖЗЛ (Жизнь замечательных людей). Noi, însă, vom scrie, cel puțin deocamdată, numai despre concetățenii noștri - despre unii care au fost și despre unii care sînt. Adică, despre moldovenii dintotdeauna, pe care trebuie să-i cunoaștem - temeic și în mod obligatoriu - consingeni de azi și de mîine.

- Frumos spus, să te ajute Domnul. Atîta doar că mă deranjează puțin, însă puțin de tot, cuvîntul imperativ obligatoriu. Dar să trecem cavalereste peste apa mîruntelor vîltoiri. De ce Augurii?

- Cum, adică, de ce? În mitologia antică augurii erau niște prezicători, însă ei se deosebeau de alți oraculi prin aceea că preziceau doar evenimente cu valență pozitivă. Adică, orice prezicere a lor era bună, benefică și aducea omului bucurie. De bun augur, ziceau romanii și zic românii, ceea ce înseamnă că e bine.

Altfel zis, semnatica augurului s-a mutat, din matca sa inițială, în cea a adjectivelor bun, bine, pozitiv etc.

Iar Augurii mei și ai noștri nu doar că au prezis mereu, prin tot ce au făcut, un viitor mai bun, mai luminos, ci l-au și făurit și dăruit celor ce i-au urmat sau îi vor urma.

Așa că am să vă rog frumos să vă deschideți sufletele și in-

imile și să-i primiți acolo.

- De ce ai început anume cu Dolgan?

- Bună întrebare. Dar dacă această primă carte din colecția noastră ar fi fost inspirată din viața lui Loteanu, Grigoriu, Cupcea, Luchevici - vedeți cîți Auguri avem și toți își merită un loc de cinste în memoria noastră colectivă! - atunci poate că m-ar fi întrebai cineva: - Dar de ce l-ai ales pe asta? - Pentru că mi-i drag, aș fi răspuns, dacă ar fi fost să fie Doga sau Caraciobanu, sau Luchevici, sau altcineva... Iar Dolgan mi-i drag cu adevărat, pot zice că chiar îl iubesc. Am crezut pînă acum că știu totul despre dinul, dar, lucrînd asupra acestei cărți un an de zile și confruntîndu-mă aproape săptămînal cu cel care s-a întregat primul în lumea asta „De ce plîng țările?”, am descoperit și redescoperit că, da, îl iubesc, dar nu cunosc prea multe din atît de zbuciumata lui viață. Și atunci, dacă nu știu totul, cum pot să-l iubesc?

- Îmi place cum gîndești. Cred și eu ca tine: cunoașterea, adevărata cunoaștere este ficia unei mari iubiri. Iubind, cunoști; cunoscînd, înțelegi. Tot așa o fi stînd lucrurile și cu alte personalități, pe care trebuie - tu și cei care vor veni după tine să duca mai departe acest proiect - să-i înrolați în cohorta noastră/noastră de Auguri.

- Sigur, prima carte din această colecție ar fi putut să vă povestească destimul altui conșingean celebru, dar mă gîndesc că, hăt-demult, prezicătorii dintr-un alt strai cultural și istoric al nostru vor fi zărit printre semnele lor că într-un îndepărtat an

2007 va vedea lumina tiparului o modestă carte, adunată și scrisă cu foarte mult chin, iar această carte va fi în fapt o sfișietoare spovedanie a unui mare artist al neamului. Numele aceluia mare artist va fi Dolgan, vor fi deslușit printre semnele lor prezicătorii.

- Iar eu zic simplu: Să fie de bun augur! Cine urmează după Dolgan?

- Ar putea fi și poetul Liviu Deleanu, și pictorul Mihail Grecu, și regizorii Valeriu Cupcea și Emil Loteanu, și muzicienii Sergheii Luchevici și Isidor Burdin, și poezii Petru Zadnîpru, Andrei Lupan, Emilian Bucov, Ion Bolduma, Vitalie Tulnic, Liviu Damian, Pavel Boțu, Grigore Vieru, medicul Nicolae Testemițanu, luptătorul Valentin Guțu, canotorul Nicolae Juravșchi, fotbalistii Evgheni Pînuovșchi, Vladimir Țințler și Pavel Ciobanu, prozatorul de excepție Ion Druță, compozitorii Eugen Doga și Valentin Dinga, interpretul Ștefan Petrache, matematicianul Valentin Belousov și... lista este departe de a fi epuizată. Apoi m-aș gîndi să extind arealul, să mergem la moldovenii noștri care s-au afirmat la Moscova, București, Kiev, Paris și prin alte locuri. Iată, ai auzit ceva de Elena Voloșanca, ficia lui Ștefan cel Mare, care s-a căsătorit cu Ivan cel Tinăr, fiul marelui kneaz Ivan al III-lea?

Îmi pare că despre ea nu s-a scris nimic... - S-a scris. Chiar și Aleksandr Soljenitîn vorbește despre ea, în lucrarea sa monumentală, ca travaliu, *Дваста лет в несте* (1795-1995). Apoi nu demult a editat Emil Vrabie, la Chișinău, un roman istoric despre ficia lui Ștefan cel Mare. Din păcate, titlul acestui roman îmi scapă acum. Chiar și umila mea persoană a publicat niscavira rînduri despre Elena Voloșanca și fiul ei Dimitrie, care a avut

șansa nesperată, dar reală de a deveni urmașul lui Ivan al III-lea la tronul Moscovei. Soljenitîn explică ceea ce în sensul ăsta. Cine știe care ar fi fost, în acest caz, destinul istoric al moldovenilor...

- Apoi să nu uităm de compozitorul Sergheii Rahmaninov, de generalii în armata rusă Alexandru Abaza (a participat la lupta de la Borodino) sau Remus Marchantin de la Cernoleuca Dondușenilor, de Laureatul Premiului Nobel Ilya Mecnikov, descendent din neamul Spătărăștilor, care, scrie într-un volum din ЖЗЛ, „Его настоящая фамилия была Спадареску”...

- ... de Vasile Mămăligă din Pașcanii Chișinăului, care pe la sfîrșitul veacului al XIX-lea s-a aflat în fruntea unei revoluții întîmplate tocmai în Indonezia. Rufin Gordin a scris un roman-document despre acest compatriot al nostru, roman editat la Chișinău în anul 1965 cu titlul *Возвращение человека тайны*. Cartea poate fi găsită la Biblioteca Națională. Peste numele tuturor cuvîne-se a scutura cite o petală de neuitare. Stimîndu-i pe înaintași, ne stimăm, în fond, pe noi, urmașii lor de astăzi.

- Da, rușii au scris mult despre Alexandru Marinesco, Mihail Frunze și mulți alții...

- Fiindcă ai pomenit de fundătura aia de Paris, pot spune că am făcut și eu o poză: am îndrăznit să scriu o carte despre scriitorul Paul Goma, născut la Orhei în 1935 și stabilit la Paris din anul 1977. Ce zici, o editezi în colecția ta Augurii?

- Cu plăcere.

Dinu MIHAIL

Veniți cu noi stimați cititori și dragi prieteni, în Mișcarea Social Politică „Patrioții Moldovei” Relații la tel.: 288222

O idee dominantă

De te-apuci să citești o carte de istorie românească, de acele care în ultimii ani au inundat instituțiile de învățământ, bibliotecile publice și librăriile din țara noastră, degrabă, foarte degrabă te năpădesc o sumedenie de nedumeriri și o încăleală cumplită. În aceste momente simți cum din toate ungherașele rațiunii se ridică năvalnic, ca un roi de albine întărite, mulțimi de gânduri protestatatoare, rebele chiar, luându-se la harță cu autorii letopisaniilor românești și huiduindu-i cu strigăte: "Huideo, minciunoșilor! Nu faceți rîs din istoria moldovenilor!"

Fără să vrei, gândurile te iau pe aripile lor și te deplasează *hăt* departe, distanță aproape de un veac și jumătate în urmă - la șezătorile literare ale societății "Junimea" din Iași, unde înaintășii moldoveni din dreapta Prutului nu mai ce integrați în statul nou-nouț cu numele România, se adunau să discute probleme ce țineau de tărîmul istoriei, literaturii, lingvisticii, dar de acum se înțelege, în cadrul noii formațiuni statale, al noii societăți românești. Cit de actuale sînt astăzi aprecierile făcute de scriitorul și publicistul ieșean Gheorghe Panu, activist al "Junimii", asupra publicațiilor istoricilor români din acea vreme! Chiar și atunci, la început de cale, pe intelectualii moldoveni îi supărau tendințele nesănătoase din istoriografia românească în devenire.

"La fiecare pas, scria Panu, prindeam pe istoricii noștri în flagrant delict de denaturări sau de explicări fanteziste... În istorie o idee domina, aceea

de a ascunde adevărul istoric, cînd el nu este favorabil, a denatura ușor evenimentele în favoarea noastră și a înălța cu orice preț neamul".

Cum vedem, istoriografia românească din start avu o încolțire defectuoasă. Mai departe s-a întîmplat ceea ce ne spune și o zicală populară *beteșugul din născare leac nu are*. Cu timpul, "*ideea dominantă*" a fost bătută cu scoabe de căpriori în conștiința mai multor generații de istoriografi români și ca urmare, astăzi nimeni nu-și mai închipuie o istorie românească scrisă altfel decît cu adevărul istoric ascuns, cu neamul românesc înălțat pînă în vîrfurile cerului, cu evenimentele istorice deformate pînă la absurd în favoarea acestui neam.

Inspirați de unele concepții din istoria românilor, mucleții noștri povestea o anecdotă cum că Adam și Eva au fost români. Dar iată că și acest "adevăr" istoric românesc a fost depășit cu brîo de niște patriot-arzi de la ziarul xenofob românesc din str. Sfîntul Tării nr.2, care au băgat lumea în speriați cu afirmările lor extrafenomenale cum că însuși Dumnezeu ar fi român ("s-a ridicat" din neamul românilor!) și că Tatăl nostru din înaltele ceruri, cică, s-ar mîndri nespun cu obîrșia Sa românească. Nu e o glumă sau o păcăleală cum s-ar crede. Nu, de loc. Individul cu "adevărul" pupă pămîntul jurînd pe crucea sfintei Parascheva (ocrotitoare a românilor) că Dumnezeu *licino* i-a destăinuit aceasta informație ca unui prieten la cataramă al Lui și, clar lucru, ca unui conațional, român de bună credință:

"Să fii român e o onoare, Ne-o spune însuși Dumnezeu, Căci El cu inima Lui mare S-a ridicat din neamul meu!" (Vezi "Literatura și Arta" din 14 iunie 2005)

Dacă adevărul românesc va progresa și în continuare în ritmurii atât de galopante, apoi situația poate lua o turmură de totul anapoda. Cu atît mai mult că la o înfîlire cu Ministrul sănătății și protecției sociale al RM, doctorii de la Spitalul clinic de psihiatrie din Costujeni s-au plîns că sînt asigurați foarte prost cu medicamente ce le sînt necesare pentru leucirea pacienților lor, care l-au apucat pe Dumnezeu pe picior și-l trag la forul lor democratic.

Marele Sadoveanu cu o ocazie a spus: "*Știam că minciuna scoate pui. Cu toate acestea am oploșit-o la mine. Și mi-a umplut casa, zilele și nopțile cu șerpi*". Așa s-a întîmplat și cu minciuna (ideea) dominantă din istoriografia țării vecine. Ea a scos pui și într-o bună zi istoria românească era de acum biciștii cu șerpi. După *ideea înălțării* neamului românesc s-a înfățișat imediat *ideea afindării* lui tocmai spre fundurile străvechilor vremi istorice și, viceversa, din funduri spre suprafață - *ideea continuității* românilor de la facerea lumii pînă în zilele noastre. A urmat apoi *ideea expansiunii (răcănării) neamului românesc* în spațiu geografic și cea a unității de neam a românilor de "pretutindeni". Și cite și mai cite. Să stai numai să le numeri pe toate! Fără aceste idei dominante istoria la români de acum nu mai este istorie, iar neamul lor nu mai e neam...

Gherasim Ghidirim

Cu 90 de ani în urmă

Cu pîne și sare sau cu puști și topoare!...

Era un început de ianuarie 1918. Anul ce se scursesse, 1917, de acum își legase sacul cu zile și-și luă calea spre vesnicie. A fost un an plin de zbucium și zguduirii sociale. Plin de război și revoluție...

În urma revoluției din Petrograd, populația din teritoriul pruto-nistean, tradițional moldovenesc, poreclit de guvernul rus cu numele colonial "Basarabia", își scuturase jugul țarist și, în baza Declarației Drepturilor Popoarelor din Rusia, adoptată de noul guvern sovietic la 2 noiembrie 1917, își croise o cale liberă și independentă, proclamînd peste o lună (2 decembrie) Republica Democratică Moldovenească. Dar încă peste o lună au năpădit românii...

Chiar din primele zile ale anului 1918 patru divizii ale armatei României regale, mișlește și prin surprindere, au trecut Prutul, căzînd ca o prăbușire de mal peste capul moldovenilor, care abia ieșiseră la drum mare cu norocul istoric în mină.

Militariștii români, fiind turmentați de-a binelea de ideologia grandromânească prototendințistă, trecînd Prutul, credeau, probabil, că își vor pune bocancii tot dansînd hore ale "unirii" și "frăției" cu "românii de pe altă mal". Însă socoteala de acasă nicicicum nu se potrivea cu cea de la țîg. În plin fîg agresorii au avut destule motive să se convingă că între moldoveni și români este o mare razniță. Au simțit-o pe pielea lor proprie...

"Aici este o situație de temut, chiar astăzi noaptea-am culcat foarte atent fără să ne dezbrăcăm" - scria din Bender comandatul D.C. Popescu în depeșa sa din 29 ianuarie 1918 către șeful lui de la Chișinău N. Drăguțescu. Apariția armatei române în teritoriul moldovenesc a provocat un val puternic de indignare și îndurire populației locale și o rînduire îndîrjită contra ocupanților.

În telegrama cifrată N 101 din 30 ianuarie 1918 Centrul de Siguranță Kișinău (CSK) informa Serviciul Siguranței al Marelui Cartier General, Comandamentul Corpului 6 Armată și al Diviziei XI despre faptul că un grup de țărani din satul Goiana, dintre

aceștia pomenindu-i personal pe Taranovski, Ignat Feșcov, Iacob Bîrcă, Gheorghe Popa, Andrei Bunescu ș.a., "*înarmați cu puști și topoare, la ocuparea Chișinăului de trupele române... după îndemnul preotului au pornit la Chișinău să lupte contra românilor*".

În rapoartele informative NN 16 și 29 din 26 ianuarie 1918 ale Șefului CSK Nicolae Drăguțescu expediate pe adresa Direcțiilor Poliției și Siguranței Generale a Ministerului de Interne al României se menționau următoarele:

"...Cu ocazia trecerii unui aeroplan român în timpul cînd se aștepta intrarea armatei române în Basarabia s-a văzut cum toți locuitorii trăgeau din arme din curțile lor".

"... Se denunță că soldații moldoveni ar fi ținut o conferință în cazarmă discutînd contra dărilor General Broștescu, care după afirmația lor ar fi stăruit să ocupe Basarabia. Numiți ar fi hotărât să omgare pe dl General".

"... În noaptea de 23 c. (ianuarie 1918 - n. n.) ar fi plecat din Chișinău cam vreo 30 căruțe cu soldați și ofițeri moldoveni luînd drumul spre Bender spre a lupta contra trupelor române".

"... În ținutul Bălților domnește o mare febrerie și răzvrătire între țărani contra intrării armatelor române în Basarabia... maximaliști ar fi reușit să îi înarmeze pe țărani îndemnându-i să lupte pentru apărarea drepturilor cîștigate prin revoluție. Ei vîd în armata noastră o unealtă a burgheziei și aristocrației românești, iar persoanele ce răspundere din Sfatul Țării sunt preocupate de aflarea unui mijloc spre a cruța o ciocnire între țărani și armata românească..."

"... În comuna Chiperceni țărani au început să devastare averurile proprietarilor și se agită contra armatei române..."

"... În satul Vîrzărești e un centru important bolșevist care a trimis la 23 ianuarie (1918 - n. n.) în satul Zubrești 10 cavaleriști care au făcut agitație pentru răscoala contra românilor... mai fac agitație și în satele Voinova, Chiriaca și Recea". (Din Raportul CSK N 49 din 27 ianuarie 1918 către Serviciul Siguranței al Marelui Cartier General).

"... În satul Soroce-ni căpitanul Andronache recrutează tineri basarabeni cărora le dă cai și arme spre a forma un regiment de cavalerie". (Din scrisoarea CSK N 71 din 27 ianuarie 1918 către Corpul 6 Armată).

"... În satul Nova Rusești se fac și acum răsculări contra noastră. Bolșevii sînt: Cîsnofan Cîrlan, Nicolae Cucu, Anton Căpînă, Timofte Matei". (Nota N 207 din 7 februarie 1918 a CSK, expedită Biroului II Informații al Diviziei XI).

"Am onoare a vă înainta alăturatul proces verbal împreună cu indivizii Gheorghe Dabița, Ciocin, Aftonom Fulbu - toți din or. Călărăși care cu ocazia intrării în Basarabia a trupelor române... au lovit și arestat un ofițer și 5 soldați români". (Raportul Comisarului Ianăchescu, șeful Centrului de Informații Călărăși, N 184 din 4 februarie 1918).

"Vestea că armata română a trecut Prutul și se îndreaptă spre Chișinău a fost ca o bombă aruncată din cer... Se vedeau pe străzile Chișinăului cu arma în mînă copii și bătrîni de la 10-60 ani... care alergau cu armă încercată să oprească armata română, ce înainta vertiginos către Chișinău, capitala Basarabiei!". (Din amintirile deputatului unionist din Sfatul Țării, Dumitru Mirza).

(Va urma)

Victor Stratan,
colonel în rezervă

Nota redacției. Stimai cititori! Autorul prezentei publicații a avut rarissima și fericita ocazie de a face cunoștință cu un număr impunător de documente secrete din fondurile de arhivă ale Siguranței din perioada anului 1918. Pe lângă alte aspecte ale evenimentelor aceluia an de tristă pomină, în ele cu precizia unei oglinzi e reflectată adevărata față, nesulemenită de scribi dimboveniți de istorie românească, a scriboasei și multiblestematei "uniri" (cotropiri) a "Basarabiei" cu (de) România regală. Aceste documente, ascunse de ochii lumii, vor fi puse la dispoziția săptămînalului "Moldova Mare".

Citiți adevărul din prima sursă!

Ai voștri pe ai noștri. Iar ai noștri pe ai lor?! Publicații sponsorizate din România

- Domnule Ion Mircea, vă rugăm să ne dezvăluți cele mai importante programe și evenimente, ce se vor desfășura anul acesta sub egida Institutului Cultural Român.

- Ca urmare a unui concurs anual pentru publicații românești în spațiul dintre Prut și Nistru, dintre cele 20 de dosare prezentate, au fost selectate revistele "Clipa Siderală", "Contrafort", "Destin Românesc", "Sud-est cultural", "Semn" și "Limba română".

- Cîți bani veți aloca pentru aceste publicații și care au fost criteriile dvs. de selecție ale acestora?

- Pe noi ne interesează anumite grupuri-țintă de cititori. De pildă, revista "Contrafort" se adresează tinerilor intelectuali din R. Moldova și nu numai. Apoi un alt grup-țintă este cel al revistei "Destin Românesc", o revistă academică de istoriografie, care se adresează unui alt tip de cititori. O altă revistă de calitate este "Semn" din Bălți. În cazul acesta, ne-a interesat să avem publicații în afara Chișinăului. Apoi, revista "Clipa Siderală", destinată elevilor. Susținem, de asemenea, publicația "Glasul Bucovinei" la Cernăuți. Nu ne oprim aici.

Noi nu ne oprim aici, dar întrebăm Guvernul, Președinția, Parlamentul, Procuratura Generală cite publicații sponsorizează Republica Moldova în România "pentru anumite grupuri-țintă de cititori"? Un grup-țintă de cititori ar fi moldovenii de peste Prut în număr de peste 10 milioane! Apoi ar mai fi romii - peste 4 milioane! Un alt grup-țintă de cititori ar fi ungurii din Transilvania! Un al patrulea grup de cititori ar fi bulgarii din Dobrogea! La rînd ar veni rușii, ucrainenii, găgăuzii... Și tot așa pentru celelalte grupuri-țintă!

Continuă migrația ieșenilor în străinătate

Cursa pentru un loc de muncă în străinătate continuă. De la începutul anului, alți 14 ieșeni și-au depus dosarele pentru a se înregistra la preselecțiile pentru un loc de muncă în străinătate. În total, de la începutul campaniei, peste 172 de ieșeni și-au pus speranțele unui trai mai bun într-un loc de muncă în Spania, Germania sau Italia. Statisticile arată date dramatice.

Numărul ieșenilor care își părăsesc cu anii familiile și copiii doar pentru a cîștiga un ban în plus crește în fiecare lună. După cum susțin reprezentanții Agenției Județene de Ocupare a Forței de Muncă (AJOFM) Iași, zeci de ieșeni vin zilnic pentru a se interesa de ofertele angajatorilor străini pe piața muncii. Mulți dintre cei care sînt selecțiați își abandonează copiii și se întorc acasă după ani de zile doar ca să-i vadă. Alții nu se mai întorc nici măcar ca să divorțeze sau să-și ia la revedere de la rude. Dintre cei 100 de ieșeni care au plecat la muncă în Spania, pentru locurile de muncă puse la dispoziție de Agenția Județeană de Ocupare a Forței de Muncă (AJOFM) Iași, mai mult de jumătate au familii, pe care le-au părăsit pentru un salariu mai bun. Aceștia sînt doar ieșeni înregistrați, pentru că alte mii de ieșeni pleacă ilegal la muncă, unii chiar fără să-și anunțe familiile. Reprezentanții firmelor de transport internațional susțin că numărul celor care pleacă la muncă în străinătate și-și abandonează familiile este mult mai mare decît cel prezentat de statisticile locale și naționale.

PATRIOTII MOLDOVEI

Ce este Patria?

O aristocrație a singelui? Puțin probabil. Cînd ai de-a face cu un imens creuzet democratic cum a fost dincolo de Europa, în care s-au amestecat și contopit continuu numeroase triburi, semintii, populații și popoare, este riscant, dacă nu chiar ridicol, să vorbești despre puritate etnică. Cu toate acestea, nu puțini sînt cei care și acum umblă prin Moldova și impart oamenii după criteriul grupei sanguine. A-i băga ireponsabil pe oameni în țărcuri etnice este anti-european, este o sursă permanentă de pericole regionale și mondiale.

Atunci ce este patria? Este, mai degrabă, o familie. O familie mai mare, în care în toate acțiunile nu se pornește de la ceea ce îi separă pe oameni, ci de la ceea ce îi unește. Iar de unit îi unește, în primul rînd, dorința de a avea un trai decent, asta presupunînd limițe în casă și un salariu îndestulător.

Adică libertate și un loc de muncă remunerat onest. Fiind o familie mai numeroasă, în general statul este ca noi și ca dînsul sîntem toți, cu abateri mai mici sau mai mari de la regulă. Pînă nu vine inițiativa de jos, de la oamenii care fierb zilnic în sosul problemelor de la locul lor, de instruire ori de trai, nimic semnificativ nu se întîmplă în societate. Abia atunci cînd ne vor autoorganiza cu toții, de la Opincă la Vlădică, vom putea vorbi de o putere competentă și eficientă. A fi pentru asta nu trebuie, în nici un caz, să pornim de la ideea de felul "mare patriot", „om de bună credință”, „om de bună credință”, „om de bună credință” și de la drepturile omului și de la responsabilizarea acestuia. A fi bun patriot la Republicii Moldova înseamnă a fi meseriaș pildutor, profesionist, conștient al locului tău de muncă. Cetățeanul, omul de merit contribuă într-o democrație, ci nu grupa de sînge. Vom avea succese doar atunci cînd absolut "... tot ce mișcă-n țara asata..." - intenții, gesturi, eforturi fizice și intelectuale - se va materializa în acțiuni social-politice concrete, în valori morale, cultural-artistice și materiale trecute prin flacăra purificatoare a unui sever examen de conștiință.

Instrumentul principal de

Anunț senzațional!

Redacției săptămînalului "Moldova Mare" i s-a propus 1.000.000 de euro numai ca gazeta noastră să nu mai apară niciodată!

Ce spuneți, dragi cititori? Împărțim banii cu D-stră sau lăsăm gazeta în pace?

Deputatul Nr. 1 și Statul Moldovenesc

Patronul suprem al ONG-urilor din republică, din cînd în cînd, cheamă la sine reprezentanții celor citeva mii de organizații obștești - toate cu rădăcini din străinătăți și tot de acolo plătite.

Cu o pronunțare *dă aia, bucurășteno-mișto-olțanască*, dînsul îi dădăcește, îi instrucează în vederea consolidării societății civile, care habar n-are, de altfel ca și Patronul, de Statul Moldovenesc, de națunena moldovenească.

Este nenaipenit de intelectual și cetățenește că deținătorul (nu se știe pentru care merite) microfónului din vîrfurile legislativului, *nici o dată* nu s-a pronunțat pentru valorile acestui stat, întru ocrotirea istoriei lui, a temeliei etnice. Lingvonimul *limba moldovenească* dînsul nu-l pronunță că se înecă. Nu-l poate citi nici în iubita lui *anglăzască*, nici în nativa lui *olțanască*. Cu astfel de *Prășădintă* al legislativului s-au pricopsit moldovenii. Spre bucuria lui Iroșca și a *pruncului* din Bișcotari.

Atît de mult iubește țara, legislativul căreia îl *olțănăștă*, închipuindu-se mare intelectual, că nici la o adunare a ONG-iștilor n-a poftit mișcarea *ProMoldova*. Asociația *Plai Natal*, Societatea Cultural-Științifică a Istoricilor din Republica Moldova, secția moldovenească a Fundației Internaționale a Popoarelor Ortodoxe. Probabil, Marele Patron ONG-ist și ciracii (ele aduși) se de el în Parlament nu știu de așa organizații, înființate cu mult înainte de înscăunarea sa în vîrfurile legislativului...

Zilele trecute, editura *Îrălăvant Plus* a anunțat că are în portofoliul său studiul *Statul Moldovenesc în viziunea deputatului Nr.1*. Potrivit directorului editurii (filială a trustului româno-editorial *Telemart-Tirgoște*) tipărirea se reține: pînă la ora actuală nu s-a descoperit cînd deputatul Nr.1 din legislativul Moldovei a pronunțat *Statul Moldovenesc* sau măcar *limba moldovenească*.

Căutările continuă.

I.Rălăvantu-Dăci

Лимба Молдовеняскэ

Лимба цэрий меле, Лимба мя де-акасе, Рэсэдит'н суфлет Де ал мамый кынт- Ай крескут пе бразде, Гря ын спик, мьезоасэ, Ынтре фрашь - прин вякьурь Трайник легэмынт.

Лимба стрэмашкэ, Глас де войниче, Де пе 'нгэлбените Фой кроникорешь, Дин ченуша времий Фачь сэ реувние Глория стрэбуэз, Векиле повешть.

Лимба мынгыйоасэ, Фийкэ-а веций аспре, Не дойнешть ши-акума, Ка ла ынчепут: Мульц ау фост с' о змулгэ Финицэрий ноастре, Дар нич с' о клинтяскэ Нимень н'а путут!

Кынтрэций мештерь Те-ау пуртат департе, Ку четэдь де пьэръ Штефан те-эпэит А баладей ноастре Ворбэ фэр 'де моарте, Драгостя обштяскэ Ць-а фост куйб ши зид.

Лимба мя сфэтоасэ, Крянгэ че-а юбит-о Ши-а ынарпипат-о н Верс Александри, Еминеску форма Ць-а десэвршит-о, - Ын култура лумий Спре а не мындри.

Лимба молдованэ, Зьнэ вьнтре зьне, Стай ла маса маре Ынтре марь сурорь, Суфлетелор симпле Де ешьь калдэ пыне Инимилор дырээ - Фямурэ ку флорэ.

Музика латинэ, Демнитатя славэ - се нтыльнеск ын тине ши се ынфрэзек. Ту - мындрия ноастрэ, Ту - а ноастрэ славэ, Вешниция ноастрэ - Грай молдовенеск!

Николай Костенко

înfi de toate dialog și negocieri cu puterea pe bază de proiecte administrative de alternativă. La noi e monolog acum. Acolo unde e monolog nu e luptă de idei. E dictatură. Familiile, comunitățile în care nu se discută, în care tronează un singur punct de vedere se destramă. Unanimitatea și uniformitatea conduc la mortificarea societăților. Practic, astăzi avem un singur actor pe scena politică a Moldovei: PCRM. Un teatru cu un singur actor nu e teatru în înțelesul deplin al cuvîntului.

Indiscutabil, opoziția trebuie să existe. Normală, puternică, în stare să vorbească cu voce tare despre greșelile puterii. Să strige, dar să nu facă istericale. Mai ales că din binomul Putere-Opoziție întodeuna are de cîștigat primul element: prin luările sale de atitudine în cunoștință de cauză, prin lansarea de idei, propuneri, programe și proiecte judicioase în interesul societății, opoziția trebuie să ajute puterea ca să nu comită greșeli, să îmbunătățească calitatea legilor, să eficientizeze actul guvernării. Dacă nu ai opoziție puternică, o contrapondere în societate, nu evoluezi! Anume acest rol vrea să și-l asume conștient și responsabil Partidul Patriotilor Moldovei.

În situația Moldovei este foarte greu să-ți imaginezi că vreunul dintre partidele care s-au perindat pînă acum pe scena politică ar putea deveni cea de-a doua forță capabilă să concureze puterea. Evident, acest partid nu-și propune scopul nesperat de a obține 70 de locuri în parlament. Dar să fie de alternativă. Alternativa nu e un moft sau o ambiție a cuiva. E o necesitate. Să fie un partid serios, care să facă efortul de a găsi soluții, de a aduce un ton nou în dezbaterile politice. Tipul acesta de formațiune trebuie să redeschidă gustul pentru acțiune al oamenilor cumsecade. Cred că sînt mulți oameni cumsecade în Moldova, dar stau la margine, încă nu s-au decis să se angajeze, fiindcă îi dezamăgește bălăcărarea politică actuală. Există în Moldova doctori în știință, manageri (numai în cadrul programului Băncii Mondiale în ultimii 10 ani au fost pregătiți 600 de consultați și 700 de manageri), oameni de afaceri de succes, care au făcut dovada că pot construi ceva,

Dinu MIHAIL

Veniți cu noi stimai cititori și dragi prieteni, în Mișcarea Social Politică "Patrioții Moldovei" Relații la tel.: 288222

Gherasim Ghidirim

Moldoveni, a sosit șansa noastră!

De ce să fim umiliți acasă, când sîntem o națiune majoritară?
De ce niște derbedei și niște scușlamă vîndute bucureștilui să scușpe în valorile noastre sfînte?
Moldovenii noștri, fiind creștini cu frica de Dumnezeu, nu se încumetă să le pună grebla dinainte acestor falsificatori ai adevărului istoric?!

Pentru că moldovenii se tem de necunoscut.

Ei sînt poate mai sinceri, cred în sfințenia cuvîntului, ba chiar se tem de cuvinte. Cînd a apărut pe noi cuvîntul, mancurt, moldovenii se fereau ca de foc să nu le fie înclătă această poreclă!

Moldovenii sînt oameni cu demnitate și se tem de porecle!

Nu știu ei atunci, în 1989-1990, ba mulți nici astăzi nu știu că „mancurt” este persoana care și-a pierdut memoria istorică. Dacă ar fi știut sensul cuvîntului, apoi pe loc le-ar fi șters nasul istoricilor și filologilor, țipălii de profesie, care o țin una și bună că „Basarabia e pămînt românesc”, că noi „sîntem români și punctum”, că limba

moldovenească este o născocire a tăcutăi Stalin și alte baliverne de acestă.

Multe nu cunosc moldovenii, deoarece, practic, au fost lipsiți de scrisul strămoșesc.

Cîte secole au scris moldovenii cu caractere chirilice?

De la înființarea statului moldovenesc în 1359 și pînă în 1989, cu excepția celor 22 de ani de dominație românească!

Deci peste șase secole!

Democrații autohtoni, cu pufușor românesc pe botșor, le-au promis moldovenilor dicționare și cărți ieftine, ca să poată însuși grafiile latîni orice om cu șapte ani de acasă!

Intrați în librăria de Casa Presei și vedeți cît costă un dicționar explicativ al limbii române (limba moldovenească a rămas doar într-o singură carte - Constituția Republicii Moldova!)

Peste 800 de lei!

Care om normal la cap va rupe de la gura copiilor această sumă ca să-și cumpere un asemenea dicționar?!

Un părinte, în preajma lui 1 septembrie trebuie să pună zălog casa și masa, să ia un credit de la bancă pentru a-și trimite copilul la școală!

Vine acest copil din neam de moldoveni la școală și acolo află despre un mare scriitor - Grigore Vieru, a cărui operă urmează s-o studieze pînă la absolvire. Nici copilul, nici părinții lui nu știu cum își șterge piciorulele acest scriitor de moldoveni și limba moldovenească, a cărui operă urmează s-o învețe pe derost, dacă nu vrea să aibă o notă proastă la școală.

Dragi moldoveni, dragi concetățeni, iați cum scrie despre limba noastră acest „monument umblător”, precum era numit deunăzi în Internet:

A murit tamăia,
Duhora stă să crească.
Ne-a umplut ca răia
„Limba moldov' nească”.

Palidă mi-e fata
Șub un cer ce cască.
Imi mănăncă viața

Limba moldov' nească.

Pe naiba!
Iată cui îi bateți din palme, dragi moldoveni!

Aproape toată scriitura, care e odinioară se numea moldovenească, astăzi cîntă într-o dungă cu Vieru. Și rezultatul e de față! Din o mie de cărți ale noilor români din Republica Moldova doar o sută se vînd cu chiu cu vai la Chișinău, restul sînt cărate peste Prut.

Tot așa e și cu ziarele. Întrebați peste cîteva zile de la apariție la chișocuri dacă au în vînzare „Literatura și Artă” și celelalte mult trimbițate ziare independente?! „Noi a treia zi le înapoiem la „Poșta Moldovei” - va fi răspunsul. Anume, scriind în limba moldovenească, fiind tradus din limba moldovenească în limba rusă, a ajuns Vieru celebru pe timpul „Puterii” Sovietice. După ce a dat-o pe românește, mai mult politică scrie decît poezie!

Acesta s-o știe fiecare de la mic și pînă la mare!

Deci, stimați moldoveni, ridicăți capul sus și nu vă temeți să vă numiți moldoveni și limba vi-i moldovenească!

Fiindcă ei v-au făcut analfabeți! Din aceeași cauză numărul moldovenilor plecați în Rusia și în țările CSI e de cîteva zeci de ori mai mare decît al celor plecați în România. La mijloc este bariera lingvistică! Oricît de bine ț-au cunoaște profesia în România, concetenii țării români îi vor aplica lovitura sub centură: nu cunoști limba română!

Nu vă temeți de acești propagatori ai românismului. Spuneți-le verde în ochi ce credeți despre ei. Oare să ne lășăm învinși noi, majoritatea, de aceste 2 procente de româniști? Pentru a vă realiza ca moldoveni și a nu vă pierde identitatea națională intrați în rîndurile Mișcării Social-Politice „Patrioții Moldovei”!

Unde-i unul, nu-i putere,
La nevoi și la durere,
Unde-s mulți, puterea crește,
Și dușmanul nu sporește!

Andrei Hropotinschi

Din ciclul de parodii "Spovedanii și mărturisiri"

Grigore Vieru

CEL CARE SÎNT

Din lacrima de lut
Eu m-am născut.
Ca liric poet
Creșteam anevoios, încet.
Zică ce-ar zice Cimpoi,
M-am plămuit și m-am
copt în Zastoi,
Sînt unicum poet
național,
Mare și original;
Dacă vreți, un Lenin în
poezie,
Pe care l-am cîntat cu
dragoste și măiestrie...
Icoana neamului, un sfinț
Mai sînt...
O Patrie, o mamă mi-i dat să cînt,
Cu clasici ori cînd
Să fiu de rînd...

UN CAZ CU HAZ-NECAZ

Aflat în țara lui Mihai-Viteaz,
Fiind nici beat, nici treaz,
M-a-mpins un necurat
(Securist român și diplomat)
Lui Mircea - șef de stat
Să-i dau un sfat...
Și l-am pirlit: al meu sfat,
Considerat fiind un grav păcat,
O diversiune contra - al meu stat!
După acel sfătos taifas
Avui de mas
În țara lui Mihai-Viteaz,
Iar Mircea - șef de stat,
Rîvnind la-acel păcat,
Din scaun fu retras
Și a rămas
Nici om de stat,
Nici bun de sfat...

Nicolae Ciobanu-Da-Bija (N.C.D.B de la N.C.V.D.): Spovedanie

Țara, neamul sînt un fleac,
De-aș trăi măcar un veac,
Intre niși cu cap dovleac,
Eu români pe toți îi fac!
Spune badea Scaoroați în zodiac,
Cum că un poezat romano-dac,
Cu arma dîhorului, în cutare veac,
Moldovenilor le veni de hac!
Din zăpăciți cu cap dovleac,
Cu venin de viperă și cheag,
Un form apatrid betag
Am încheat sub românescul steag!
De la „LA”, de la cerdac,
Mai rănesc un cot-co-dac!
For-romiștilor pe plac:
„Unire vrem la treuca cu farșmac”
Pe vecinul rîfmudacl
De nas îl duc, pe sfioră-l trag
Și din chimirul lui sârac
Milioane de dolari sustrag!
Cu-cu-ri-gu! Cot-co-dac!
Tot îmbînd cu mița-n sac,
Un castel zidit cu smac
Răsărit-a lîngă lac...
Mi-i drag obrazul de godac
Și idealul treucii cu farșmac!...
Pe jurnaliștii ce nu-mi plac
La judecată prin dărac îi trag!
Le-arăt eu calea spre Gulag!
Mai scot din ei și bani un sac...
În chestii caghebiste sînt mastac
(Am fost agent de marcă, nu gîndac!)
Mîndru ca un gînsac în frac,
Din stat moldav tăciune fac,
Idei rasiste și fobii propag,
Iar procurorii molcum tac!
Cu-cu-ri-gu! Cot-co-dac!
Cînd democrația e bardac,
Iar procurorii molcum tac,
Pa legea țării eu mă c...e!

1) romano-dac

Unirea din vîrf de peniță

La Chișinău intelectualitatea cea politizată pînă în vîrf de peniță de vreo cîteva luni o ține într-o palavă despre unire. Unirea Basarabiei cu România, care n-a fost decît un firg, la care Marghiloman a plătit vreo cîteva milioane de lei. Și leul românesc de atunci avea altă valoare decît cel de astăzi. Unirea Principatelor din 1859. Unirea făcută de Mihai Viteazul... Unirea Imperiului Roman cu Imperiul Dac, de bucuria căreia Decebal s-a sinucis... Unirea Taiwanului cu SUA... Tot uniri și uniri. Deafita unirei moldovenii închid televizorul, le dau foc, le aruncă de la etajul 20 și o rup la fugă peste hotare, fiindcă vine jandarmul român cu cravașa lui din vîin de bou să facă ordine între „bășărăboi cu capul pătrat”.

Sîm și ne întrebăm: dacă la 1859 a avut loc dulcea unire, cîntărea de V.Alexandri în „Hora Unirii”, cum naiba se face că în 1991, în plin triumf al deștepărilor naționale, cînd ne sculam și ne culcam cu „Deșteaptă-te, române!”, se editează opera lui Ion Creangă (pentru prima dată la Chișinău în grație lui Ion Creangă și Constantin C.Giurescu - „Viața și opera lui Cuza Vodă”. Cîteț din acest volum: „Cei care-i detronaseră - „coalitia monstruoasă” a „roșilor” și conservatorilor n-aveau nici un interes să amintească viața și opera aceluia pe care-l dăduseră jos de pe tron. Aceștia își făcuseră din partea beneficiarilor detronării, adică a lui Carol I. S-a adăugat și un element, să-i cunosc obiectiv: lipsa Arhivei lui Cuza, a documentelor pe temeiul cărora se puteau înființa, în mod exact, împrejurările celor șapte ani de domnie. Se știe că, în noaptea detronării, prima grijă a complotiștilor, după ce s-au asigurat de persoana lui Cuza și l-au silit să iesească actul de abdicare, a fost să stăpînire asupra arhivei aflătoare în palat. Această arhivă, în loc să fie predată statului, cu un normal și legal, a rămas în posesiunea lui D.A. Sturduza, unul din complotiștii principali, timp de 46 de ani, pînă în 1912, cînd el a predat-o lui I.Bianu, bibliotecarului Academiei Române, cu recomandarea de a fi pusă la dispoziția publicului mai tîrziu. Abia la 23 ianuarie 1928, după ce între timp încetaseră din viață alți D.A. Sturduza și ion I.C. Brăneanu, fu eluat ce luase parte la răsturnarea lui Cuza, arhiva acestuia din urmă a devenit accesibilă”. Pentru C.Giurescu și alți istorici, dar nu pentru publicul larg. Doar în 1964 la Institutul de istorie al Academiei Române mai zăcea în manuscris lucrarea lui C.Giurescu „Cuprinsul și însemnătatea Arhivei

lung unul la altul și a și a zice: - Ia, poate că și Roată al nostru să aibă dreptate!

Iar boierul, luîndu-i înainte cu glume, a înghițit gălușca și a tăcut molcum”.

Aceștea nu i le iartă unioniștii nici astăzi.

Eu nu pierd curajul că poate găsesc pe undeva vreo ediție nouă, în care se fi strecurat năvela. Mă duc într-un suflet la Librăria „Pro Noi” de pe str. Russo colț cu Mircea cel Bătrîn. Bucuria mea nu are margini, căci vîd un volum ce mă magnetiza cu splendoarea aspectului poligrafic. Îl răfoiesc cu înfrigurare, dar bucuria mea trece în mare scribă. Descopăr cele două povești pornografice „Poveștea pulei” și „Poveștea lui Ioniță cel prost”, dar năvela „Moș Ion Roată și unirea” din nou e lipsă la apă!

Știm noi cum se fac falsificările prin omiteți sau tănuire a adevărului istoric în hrubele cele mai secrete.

După atîta triumfalism unionist mediatizat în presa scrisă și electronică scot din raft cartea lui Constantin C.Giurescu - „Viața și opera lui Cuza Vodă”. Cîteț din acest volum: „Cei care-i detronaseră - „coalitia monstruoasă” a „roșilor” și conservatorilor n-aveau nici un interes să amintească viața și opera aceluia pe care-l dăduseră jos de pe tron. Aceștia își făcuseră din partea beneficiarilor detronării, adică a lui Carol I. S-a adăugat și un element, să-i cunosc obiectiv: lipsa Arhivei lui Cuza, a documentelor pe temeiul cărora se puteau înființa, în mod exact, împrejurările celor șapte ani de domnie. Se știe că, în noaptea detronării, prima grijă a complotiștilor, după ce s-au asigurat de persoana lui Cuza și l-au silit să iesească actul de abdicare, a fost să stăpînire asupra arhivei aflătoare în palat. Această arhivă, în loc să fie predată statului, cu un normal și legal, a rămas în posesiunea lui D.A. Sturduza, unul din complotiștii principali, timp de 46 de ani, pînă în 1912, cînd el a predat-o lui I.Bianu, bibliotecarului Academiei Române, cu recomandarea de a fi pusă la dispoziția publicului mai tîrziu. Abia la 23 ianuarie 1928, după ce între timp încetaseră din viață alți D.A. Sturduza și ion I.C. Brăneanu, fu eluat ce luase parte la răsturnarea lui Cuza, arhiva acestuia din urmă a devenit accesibilă”. Pentru C.Giurescu și alți istorici, dar nu pentru publicul larg. Doar în 1964 la Institutul de istorie al Academiei Române mai zăcea în manuscris lucrarea lui C.Giurescu „Cuprinsul și însemnătatea Arhivei

nefericire, ele veneau tocmai într-o perioadă de depresiune economică, de criză prelungită; rezultatul fu o serie de frămîntări și agitații orășenești, care, în două locuri, la Craiova și la Ploiești, se transformară în mișcări de stradă ce trebuiau reprimare cu forța. La Craiova, mișcarea începu în ziua de 6/18 noiembrie 1860 și luă imediat proporții. A doua zi, prefectul Gr. Marghiloman telegrafic ministrului de interne: „Poporul au spart prăvălii și case particulare luînd arme cu care trag din cînd în cînd în localul prefecturii”, între altele, fu devastată și casa în care locuia prefectul, proprietatea fratelui acestuia. Lucrurile luată o întorsătură gravă cînd multimea voi să forțeze areștul prefecturii spre a elibera pe cei închiși în timpul nopții; armata trase; căzură morți și răniți. Avînd puțini soldați și jandarmi la dispoziție, prefectul ceru întăriri din orașele apropiate - Turnu Severin, Calafat, Caracal, Slatina și Tumu Măgurele - și primi într-adevăr forțe suficiente; pînă la urmă fură concentrați la Craiova 1 054 de ostași și 160 de subofițeri și ofițeri. A doua zi, 8/20 noiembrie, multimea dezgropa trupurile celor ucși - fuseseră îngropate în timpul nopții din ordinul autorității - și, purtîndu-le pe ulițe, le expuse în piața publică. Se ajunse din nou la o ciocnire cu armata și căzură alți morți și răniți. Numărul total al victimelor fu de 8 morți și 14 răniți, toți oameni din popor; se făcură 98 de areștări și se percheziționă 15 case. Cercetările întreprinse de justiție, sub conducerea unui delegat special, trimis din București - procurorul înaltei Curți de Casație - nu putură descoperi instigatori politici; se pare însă că au fost și unele înteiții și că, în orice caz, mișcarea s-a pregătît, n-a fost spontană, dovadă o scrisoare din București, din 5/17 noiembrie, adresată unei cunoștințe din Craiova, în care acesta din urmă e întrebata de nemulțumirile locale, despre care în capitală se auzeau ca „fel de fel de vorbe”; de asemenea, declarația capitănului Cernătescu, care, plecînd din Craiova spre Braila, cu trei zile înainte de începerea tulburării, a declarat că la Craiova va fi revoluție.

La Ploiești, tulburarea a izbucnit o săptămîină după cea din Craiova, adică la 13/25 noiembrie; și aici au fost devastate case, șase la număr, și umărîni unii fruntași politici care au trebuit să fugă la București. Trupa călare respins multimea, din rîndurile căreia s-au înregistrat un mort și 20 de răniți; s-au făcut 55 de areștări. Un început de frămîntare și agitație a fost și la Caracal, la Pitești, la Giurgiu și la Calafat; nu s-a ajuns însă la mișcare fîrșî și la ciocnire cu armata. Legea patentei s-a aplicat; în cazurile în

care reprezentanții negustorilor și meseriașilor au refuzat să participe la lucrările comisiilor de impunere, aceste lucrări s-au făcut numai de către organele administrativ-fiscale. A doua zi după tulburările de la Ploiești, deci la 14/26 noiembrie, ministrul de interne trimite o circulară tuturor prefecturilor cerîndu-le „energie neadormită” unită cu „moderație și cumpănire” și supravegherea tuturor funcționarilor județului „începînd cu polita și subprefecții. În aceeași zi, o nouă circulară, a primului ministru și a ministrului de interne, întărea ordinul prin care toți dorobanții din județe erau concentrați în capitalele respective. Noi tulburări nu se mai înregistrară însă”.

Nu sînt cum se înfiplă, dar tot în timpul marii uniri se află și un detașament de rebeli poloni. Și huptele au loc chiar la Costanșala, sat care există și astăzi pe harta Republicii Moldova: „Detașamentul polon, despre care o primă telegramă a lui Baligot de Beyne către agentul nostru din Constantinopol afirma că avea 400 de oameni, era alcătuit, în realitate, din 258, dintre care 250 poloni, 4 francezi, 2 englezi și 2 italieni. Comandant era colonelul Milkowski; armele erau moderne, de proveniență engleză. La invitația făcută de colonelul Călinescu de a depune armele, comandantul detașamentului polon răspunse printr-un refuz, așa încît se ajunse la o ciocnire armată, la satul Costanșala; ea dură cinci ore, cu pierderi de ambele părți: noi avurăm 18 morți și 45 de răniți, dintre care 3 ofițeri, iar polonii 16 morți și 31 de răniți, dintre care 2 ofițeri. Numărul mai mare de pierderi din partea noastră se explică prin faptul că noi eram cei ce atacam; comportarea trupelor române a fost cu atît mai bună, cu cît ele nu mai avuseseră prilejul să dea o luptă, iar adversarul era înarmat în mod superior. Părăsînd pe morții și răniții lor, polonii se îndreptară spre Leova. Călinescu, după îngrijirile date răniților și îngroparea morților, reluă urmărirea și ajunse detașamentul lui Milkowski la satul Rîncești”.

Mă întreb de ce a fost editată Arhiva Cuza Vodă în acești ani de democrație și transparență? Acum nu ar exista nici un prilej de a nu-i crede pe cuvînt pe istoricii unioniști sau, dimpotrivă, argumentele ar fi cu mult mai multe și mai adevărate ale realităților din perioada unirii Principatelor dămărene. Acolo, cu siguranță, se conțin niște adevăruri despre atitudinea moldovenilor față de unire. Aceștea le-ar tuma sare în ochi unioniștilor, deaceia ei le și țin la întinerie!

Andrei Hropotinschi

Săgeata

Mișcarea social-politică „Patrioții Moldovei” le propune cititorilor noștri 12 întrebări, care i-ar uni pe oamenii de bună credință într-o rezolvare a celor mai arzătoare probleme ale zilelor noastre:

1. Ce atitudine aveți față de lozincă „Sîntem români și punctum”? Nu este aceasta piatra cea de moară, care ne trage la fund de circa două decenii? Oare nu această crează divergențe între moldoveni și celelalte etnii de la noi?
2. Ce atitudine aveți față de faptul că în stema țării stă capul de vultur?
3. Ce atitudine aveți față de imnul pe versurile lui A.Mateevici? Acest imn nu ne crampează numai de problemele filologice, în timp ce alte etnii au monopolizat întreg businessul din RM?
4. Ce atitudine aveți față de tontoroii jucat la noi de polițiștii români prin așa-numita Mitropolie a Basarabiei? Oare enoriașii de la răsărit de Prut și de Nistru pînă în 1923 nu au mai avut eparhii și mitropolii? Cu ce drept pretinde patriarhia României să-și plaseze enclavale sale pe teritoriul altui stat independent, recunoscut de circa 200 de state de pe glob?

Replică lui C.Tănase

5. Ce atitudine aveți față de Rusia? Oare România are mai mare drept să-și realizeze interesele cu Rusia, decît Republica Moldova, care a fost alfișă ani în componența Uniunii Sovietice? Oare etnicii ruși nu-i dau dreptul Republicii Moldova de a folosi piața de desfacere rusă, resursele energetice rusești etc.?

6. Dacă România ar avea relații economice atît de sincere cu Republica Moldova, de ce toți businessmanii cu întreprinderi mixte nu-și țin capitalurile în băncile noastre, dar în cele de peste Prut?

7. Oare NATO are aripi de îngerăși și hipnoza lui Kașpirovskii, încît toți polițienii de dreapta se duc crăcănel în gura acestui șarpe-boa, fără a se gîndi la consecințe? Nu ne vom pomeni „neutralizați” cu toții?

8. Ce-a cîștigat atît de mult România după ce a fost primită în UE? A crescut nivelul de trai și de salarizare? Dacă salariul românilor e mai mare de cinci ori decît al moldovenilor, de ce în Rusia se află la munci grele de cîteva sute de ori mai mulți cetățeni moldoveni? Care-i secretul și șarmul? De ce un număr mare de locuitori de peste Prut vin la noi să cumpere produse alimentare și alte mărfuri.

9. Oare Legea lustrăției, adică a deconspirării agențiilor serviciilor secrete moldovenești, va oferi multe locuri de muncă celor handicapați și neisprăviți?

10. Oare organizarea procesului comunismului nu va bate chiar în părinții, frații, prietenii voștri?

11. Oare Actul de la 4 aprilie 2005 (alianța FPCD și PCRM) ar fi fost mai bun dacă se întimpla că au plecat ai noștri și au venit ai noștri?

12. Dacă toate forțele politice ar fi manifestat înțelegere, patriotism și sprijin actualului regim comunist condus de Voronin, nu s-ar fi realizat mai multe lucruri frumoase în favoarea acestui popor și al acestui pămînt?

Andrei Huliș

TOASTURI

Există o asemenea parabolă: la Dumnezeu au venit odată un bărbat și o femeie și au cerut binecuvîntare: bărbatul - înțelepciune, femeia - frumușețe.

- Facă-se în voia voastră, a zis Domnul Dumnezeu, bărbatul va primi înțelepciune, iar femeia - frumușețe.

Însă au ajuns acestea pînă la zeița destinului Fortuna și ea s-a simțit jignită prin faptul că nu și-au amintit de destin, de noroc și nenoroc: - Vom trăi și vom vedea, a zis ea, multe vor obține ei amin-doii - dînsul cu înțelepciunea sa, dînsa - cu frumușețea sa.

Dacă n-ai noroc, nu-ți va ajuta nici înțelepciunea, nici frumușețea. Fără o stea norocoasă nu vei putea trăi. Vreau să vă urez tuturor o stea norocoasă în viață!

A.Huliș

Care a fost primul lucru pe care l-a făcut Venera, ieșind din spuma mării? S-a dus la croitoreasă să-și comande o rochie. Cînd l-a întreat pe Marte dacă-i place rochia ei, el a zîmbit și a răspuns cam grosolan: - Eu deosebesc doar două stări ale femeii - îmbrăcată și goală.

Jupiter a mormăit că apreciază la o femeie doar simii și locul de mai jos de spinare.

Dionis, afemeiatul, a îngînat cu pietate: - Sufletele, în toate strielele ești dulce!

Totuși, moda constituie unul dintre sensurile mari ale vieții și aspectul exterior al omului are o importanță principală. Eleganța este cheia succesului chiar și în business. Deci să cîntim pentru modelierii talentați, care le fac pe femei frumoase, iar pe bărbați prosperi în afaceri.

MOLDOVA MARE

Colegiul de redacție
Editor
SRL "Moldova Mare"
Înregistrat la Camera Înregistrării de stat la
14.01.2008 cu Nr. 1008600000366

Redacția nu poartă răspundere pentru conținutul și corectitudinea articolelor autorilor și reclamei

Adresa redacției: Republica Moldova, MD-2009, Chișinău, str. G.Asachi 1A
Tel.: (+373 22) 208555
www.patriot.md
E-mail: info@patriot.md
Săptămînal, apare marți

Tiparul executat la Editura „Universul”
Str. Vlaicu Pîrcălab, 45, com. 516
Tirajul lunar 12000 ex.
Prețul unui exemplar - 1 leu